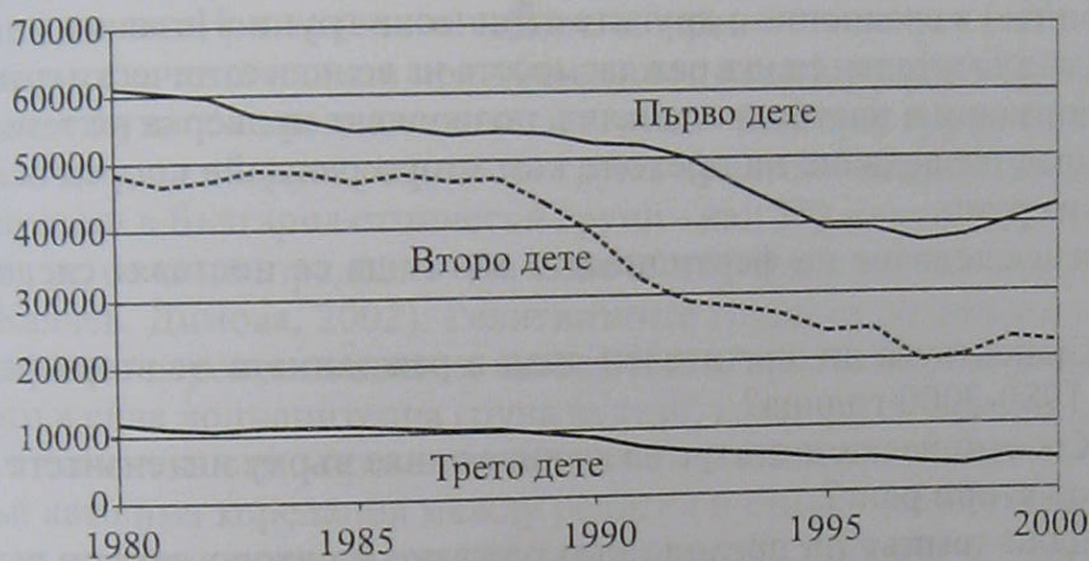

Филипов (2001) също описва политическите, икономическите и социалните аспекти на прехода в България и обобщава два основни подхода, използвани за обяснение на промените във фертилността в страната: икономически и културен.

Това, което е по-уместно да се разглежда в промените на фертилността, всъщност е влиянието на прехода на страната върху тенденциите на раждаемостта. Европейската комисия за изследване на населението (2001) приписва спада на ражданията в България изключително на "отбягването или отлаганията на 3-ти или по-висок ранг деца" (ESCP, 2001). Има доказателства, че раждаемостта е повлияна от тези процеси и при ражданията от втори ранг. На фиг. 2 е показан броят на ражданията от първи, втори и по-висок ранг за периода 1980-2000 година.

Брой раждания

Фиг. 2. Брой на ражданията по биологическа поредност през периода 1980-2000 г.

Наблюдава се видим спад в ражданията от всеки ранг. При сравнение на броя на ражданията от първи и втори ранг става очевидно, че спадът е по-бърз във втория ранг и започва няколко години по-рано - още от края на 80-те години.

ДАННИ И МОДЕЛИ При дискутирането на този проблем е важно да се посочи и голямата разлика в демографските тенденции, която се наблюдава при различните етнически групи в България. Трите основни етнически групи - българи (около 83.9% от населението), турци (9.4%) и роми (4.7%)¹ се различават според религия, икономическа ситуа-

¹ Данните са от 2.5-процентната репрезентативна извадка от преброяването през 2001 г.